

**REKOMENDACIJOS DĖL VEIKSMŲ, SUSIJUSIŲ SU VAIKŲ PRIEŽIŪROS,
IZOLIACIJOS ORGANIZAVIMU IR (AR) VAIKŲ PAĖMIMU IŠ NESAUGIOS
APLINKOS ARBA IŠ JŲ ATSTOVŲ PAGAL ĮSTATYMĄ, COVID-19 LIGOS
(KORONAVIRUSO INFEKCIJOS) ATVEJU**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Rekomendacijose dėl veiksmų, susijusių su vaikų priežiūros, izoliacijos organizavimu ir (ar) vaikų paėmimu iš nesaugios aplinkos arba iš jų atstovų pagal įstatymą, COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) atveju (toliau – Rekomendacijos) siūlomi veiksmai, kurių turi imtis savivaldybės ir vaiko teisių apsaugos specialistai, siekdami užtikrinti tinkamą vaikų apsaugą, kai:

1.1. reaguojant į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, nustatoma būtinybė vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį arba vaiko apsaugos poreikį ir yra duomenų, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga (koronaviruso infekcija) (toliau – COVID-19 liga) užsikrėtusiu asmeniu ir (ar) serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, ir (ar) jis arba jo tėvai ar kiti vaiko atstovai pagal įstatymą, arba turimas vienintelis iš tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą (toliau – vaiko atstovai pagal įstatymą) yra grįžę iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų;

1.2. reaguojant į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, iki bus priimtas sprendimas dėl pranešimo apie galimą vaiko teisių pažeidimą nagrinėjimo, būtina vaikui užtikrinti saugią aplinką ir yra duomenų, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiu asmeniu ir (ar) serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, ir (ar) jis arba jo atstovai pagal įstatymą yra grįžę iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų;

1.3. savivaldybės administracijoje gautas žodinis ar rašytinis vaiko atstovų pagal įstatymą prašymas dėl izoliacijos patalpų vaikui suteikimo ar dėl vaiko laikinosios priežiūros tėvų prašymu nustatymo arba žodinis ar rašytinis prašymas dėl vaiko priežiūros paslaugų suteikimo ir negauta duomenų apie galimus vaiko teisių pažeidimus, tačiau yra duomenų, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiu asmeniu ir (ar) serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, ir (ar) vaikas vienas atvyksta į Lietuvos Respubliką iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų;

1.4. savivaldybės administracijoje gautas žodinis ar rašytinis vaiko atstovų pagal įstatymą prašymas dėl izoliacijos patalpų vaikui suteikimo ar dėl vaiko laikinosios priežiūros tėvų prašymu nustatymo arba žodinis ar rašytinis prašymas dėl vaiko priežiūros paslaugų suteikimo ir negauta duomenų apie galimus vaiko teisių pažeidimus, tačiau vaiko atstovai pagal įstatymą turi būti

gydomi stacionare, jei jiems nustatyta COVID-19 liga arba jei jiems turi būti taikoma izoliacija savivaldybės suteiktose patalpose;

1.5. savivaldybės administracijoje negautas žodinis ar rašytinis vaiko atstovų pagal įstatymą prašymas ir negauta duomenų apie galimus vaiko teisių pažeidimus, tačiau Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyboje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) ir (ar) savivaldybės administracijoje gauta informacija apie poreikį užtikrinti vaiko priežiūrą, nes vaiko atstovai pagal įstatymą dėl jiems nustatytos COVID-19 ligos negali atstovauti savo vaikui.

2. Siekiant sklandaus savivaldybių administracijų ir vaiko teisių apsaugos specialistų bendradarbiavimo, taip pat rekomenduojama savivaldybių administracijoms:

2.1. Tarnybos įgaliotiems teritoriniams skyriams pateikti savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtų patalpų (nurodant adresą, atsakingo už bendradarbiavimą su Tarnybos įgaliotu teritoriniu skyriumi asmens kontaktinius duomenis) sąrašą (pasikeitus duomenims, nedelsiant pateikti patikslintą);

2.2. Tarnybos įgaliotiems teritoriniams skyriams pateikti asmenų, kurie kiekvieną savaitės dieną visą parą reaguoja į fizinių ar juridinių asmenų prašymus / informaciją apie poreikį vaikui izoliuotis savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose, organizuoja transportą, sąrašą ir kontaktinius duomenis. Pasikeitus minėtiems duomenims ar nesant galimybių priimti vaiką į nurodytas patalpas, informacija turėtų būti nedelsiant (ne vėliau kaip kitą dieną) atnaujinta ir pateikta Tarnybai ar jos įgaliotiems teritoriniams skyriams;

2.3. pateikti Tarnybai ar jos įgaliotiems teritoriniams skyriams budinčių globotojų, globėjų (rūpintojų) šeimų, šeimynų ir vaikų socialinės globos institucijų, sutinkančių priimti likusį be tėvų globos vaiką bet kuriuo paros metu, sąrašą ir kontaktinius duomenis, jei yra duomenų, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiais asmenimis ir (ar) serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, ir (ar) jis arba jo atstovai pagal įstatymą (jei vaikas turėjo su jais kontaktą) yra grįžę iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų ir jam (jiems) teisės aktų nustatyta tvarka turi būti taikoma izoliacija. Minėtas sąrašas ir kontaktiniai duomenys pateikiami, jei savivaldybės teritorijoje yra tinkamas vaiko izoliacijos sąlygas galinčių sudaryti asmenų, galinčių ir sutinkančių priimti vaiką bet kuriuo paros metu, jei jam turi būti taikoma izoliacija.

3. Savivaldybės administracija, turėdama duomenų, kad vaikui reikia užtikrinti saugią aplinką dėl galimų jo teisių pažeidimų ir (arba) dėl to, kad dėl sudėtingos sveikatos būklės to negali padaryti vaiko atstovai pagal įstatymą, arba kad vaiką reikia palydėti į izoliacijos vietą, ne darbo dienomis bei darbo dienomis nuo 16.30 val. (penktadieniais – nuo 15.15 val.) iki 8 val. bendruoju pagalbos telefonu turi kreiptis į policiją, nurodydama atvejo aplinkybes, adresą, kuriuo reikia vykti,

bei turimą informaciją apie galimą vaiko kontaktą su sergančiuoju COVID-19 liga ar sirgimą COVID-19 liga, kai nereikalingas stacionarus gydymas. Policijos pareigūnai apie poreikį nedelsiant vaikui užtikrinti saugią aplinką informuoja budintį Tarnybos darbuotoją (koordinatorių).

II SKYRIUS VEIKSMAI, NUSTAČIUS GALIMŲ VAIKO TEISIŲ PAŽEIDIMŲ

4. Jei Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, reaguodamas į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, atlieka vaiko situacijos vertinimą ir nustato būtinybę vertinti pagalbos vaikui ir (ar) šeimai poreikį, taip pat jei yra duomenų, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiais asmenimis ir (ar) jis arba jo atstovai pagal įstatymą yra grįžę iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų ir jam ir (ar) jo atstovams pagal įstatymą teisės aktų nustatyta tvarka turi būti taikoma izoliacija, arba jei vaikas serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, šią informaciją kartu su dokumentais dėl vaiko situacijos vertinimo Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius perduoda savivaldybės socialinių paslaugų įstaigai ar kitai įstaigai, kuriai savivaldybė suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą. Vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas vykdo vaiko tėvai, vaiką įvaikinus, – įtėviai, nustačius globą ar rūpybą, – globėjai ar rūpintojai, įstatymų nustatytais atvejais – Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, kurie, esant vaiko izoliacijos poreikiui, yra atsakingi už:

4.1. tinkamą vaiko izoliaciją, priežiūrą;

4.2. jei būtina, vaiko nuvežimo, palydėjimo į izoliacijos vietą, naudojant apsaugos priemones, jei izoliacijos vieta nėra vaiko gyvenamoji vieta, organizavimą. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą dėl objektyvių priežasčių negali vaiko nuvežti, palydėti, naudodami apsaugos priemones, vaiką gali nuvežti, palydėti jo atstovų pagal įstatymą nurodytas su vaiku emociniais ryšiais susijęs suaugęs asmuo. Jei tokių asmenų nėra, vaiko atstovai pagal įstatymą gali kreiptis į savivaldybę dėl pavėžėjimo paslaugos suteikimo savivaldybės nustatyta tvarka;

4.3. vaiko registraciją dėl prevencinio COVID-19 ligos ištyrimo ir vaiko palydėjimo iki ištyrimo vietos organizavimą. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą dėl objektyvių priežasčių negali vaiko nuvežti iki ištyrimo vietos, jie gali kreiptis į savivaldybę dėl pavėžėjimo paslaugos suteikimo savivaldybės nustatyta tvarka;

4.4. vaiko priežiūrą, paskirto gydymo taikymą, bendraujant ir bendradarbiaujant su šeimos gydytoju, jei vaikas serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas.

5. Jei Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, reaguodami į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, atlieka vaiko situacijos vertinimą, nustato vaiko apsaugos poreikį ir,

vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – VTAPI) 36⁴ straipsniu, priima sprendimą taikyti vaiko laikinosios priežiūros priemonę, taip pat jei yra duomenų, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiais asmenimis ir (ar) jis arba jo atstovai pagal įstatymą yra grįžę iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų ir jam ir (ar) jo atstovams pagal įstatymą teisės aktų nustatyta tvarka turi būti taikoma izoliacija, arba jei vaikas serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, šią informaciją Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius kartu su dokumentais dėl vaiko situacijos vertinimo perduoda savivaldybės socialinių paslaugų įstaigai ar kitai įstaigai, kuriai savivaldybė suteikė įgaliojimus koordinuoti atvejo vadybos procesą. Vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas vykdo jo tėvai ar tėviai, nustačius globą (rūpybą), – globėjai (rūpintojai), įstatymų nustatytais atvejais – Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, kurie kartu su vaiką laikinai prižiūrinčiu fiziniu ar juridiniu asmeniu, esant vaiko izoliacijos poreikiui, yra atsakingi už:

5.1. tinkamą vaiko izoliaciją, priežiūrą;

5.2. jei būtina, vaiko nuvežimą, palydėjimą į izoliacijos vietą, naudojant apsaugos priemones, jei izoliacijos vieta nėra vaiko gyvenamoji vieta. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą dėl objektyvių priežasčių negali vaiko nuvežti, palydėti, naudodami apsaugos priemones, vaiką gali nuvežti, palydėti už jo laikiną priežiūrą atsakingas fizinis arba juridinis asmuo. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą ar vaiką laikinai prižiūrintis fizinis asmuo dėl objektyvių priežasčių negali vaiko nuvežti iki izoliacijos vietos, vaiko atstovai pagal įstatymą gali kreiptis į savivaldybės administraciją dėl pavėžėjimo paslaugos suteikimo savivaldybės nustatyta tvarka;

5.3. vaiko registraciją dėl prevencinio COVID-19 ligos ištyrimo ir vaiko palydėjimo iki ištyrimo vietos organizavimą. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą ar vaiką laikinai prižiūrintis fizinis arba juridinis asmuo dėl objektyvių priežasčių negali vaiko nuvežti iki ištyrimo vietos, atstovai pagal įstatymą gali kreiptis į savivaldybę dėl pavėžėjimo paslaugos suteikimo savivaldybės nustatyta tvarka;

5.4. vaiko priežiūrą, paskirto gydymo taikymą, bendraujant ir bendradarbiaujant su šeimos gydytoju, jei vaikas serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas.

III SKYRIUS VEIKSMAI, PAĖMUS VAIKĄ IŠ NESAUGIOS APLINKOS ARBA IŠ VAIKO ATSTOVŲ PAGAL ĮSTATYMĄ

6. Tarnybai ar jos įgaliotam teritoriniam skyriui nustačius vaiko apsaugos poreikį bei vadovaujantis VTAPI 36⁵ straipsniu priėmus sprendimą paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą,

vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas, kol šiam vaikui paskiriamas globėjas ar rūpintojas, vykdo Tarnyba, o vaiko priežiūrą užtikrina asmuo, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas.

7. Jei yra duomenų, patvirtinančių, kad iš nesaugios aplinkos ar iš atstovų pagal įstatymą paimtas vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiais asmenimis ir (ar) serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, ir (ar) jis ar jo atstovai pagal įstatymą (jei vaikas turėjo kontaktą su jais) yra grįžę iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų ir jam (jiems) teisės aktų nustatyta tvarka turi būti taikoma izoliacija, Tarnybos įgaliotas teritorinis skyrius kartu su asmeniu, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, yra atsakingi už:

7.1. tinkamą vaiko izoliaciją, priežiūrą;

7.2. vaiko palydėjimą į savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtas patalpas. Jeigu dėl objektyvių priežasčių, esant vaiko izoliacijos poreikiui, nėra galimybės vaiko izoliacijos užtikrinti pas asmenis, pas kuriuos jis laikinai apgyvendintas, Tarnybos įgalioto teritorinio skyriaus atstovas arba asmuo, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, suderinęs su Tarnybos įgaliotu teritoriniu skyriumi, remdamasis savivaldybės administracijos pateiktu izoliacijai užtikrinti skirtų vietų sąrašu, savivaldybės administracijos tam skirtu transportu palydi vaiką į savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtas patalpas, kuriose yra savivaldybės administracijos paskirti vaiką prižiūrėti galintys asmenys, arba asmuo, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas (jei jis sutinka), kartu su vaiku izoliuojasi savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose;

7.3. vaiko registraciją dėl prevencinio COVID-19 ligos ištyrimo, iki vaikas bus grąžintas jo atstovams pagal įstatymą arba iki jam bus nustatyta laikinoji globa (rūpyba). Vaiką grąžinus jo atstovams pagal įstatymą arba jam nustačius laikinąją globą (rūpybą), už vaiko registraciją dėl prevencinio COVID-19 ligos ištyrimo ir palydėjimą iki ištyrimo vietos yra atsakingi vaiko atstovai pagal įstatymą. Vaiko priežiūrą (būtinų paslaugų vaikui teikimą, saugumo užtikrinimą, palydėjimą iki paslaugų teikimo vietos, įskaitant nuvežimą į prevencinio COVID-19 ligos ištyrimo vietą, vaiko užimtumą, maitinimą, kitų vaiko poreikių tenkinimą) savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose (jei su vaiku nėra asmens, pas kurį jis laikinai apgyvendintas), bendradarbiaudama su asmeniu, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, užtikrina savivaldybė. Jei vaikas susirgo COVID-19 liga ar jei jis sirgo COVID-19 liga ir jo sveikata izoliacijos metu pablogėjo, savivaldybės administracija nedelsdama iškviečia greitąją medicinos pagalbą, kad vaikas gautų reikalingą gydymą, ir apie tai informuoja vaiko atstovus pagal įstatymą, jei vaikas buvo grąžintas atstovams pagal įstatymą ar jei jam buvo nustatyta globa (rūpyba), arba Tarnybos įgaliotą teritorinį skyrių, jei vaikas nėra grąžintas atstovams pagal įstatymą, iki jam bus nustatyta globa (rūpyba).

8. Jei vaikas, izoliacijos laikotarpiu gyvenantis savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose, grąžinamas vaiko atstovams pagal įstatymą arba jei jam nustatoma globa (rūpyba), vaiko priežiūrą, jei jo izoliacijos vieta lieka savivaldybės administracijos paskirta vieta, užtikrina savivaldybės administracija kartu su vaiko atstovais pagal įstatymą.

9. Vaiko izoliacijos laikotarpiu jo atstovai pagal įstatymą, kuriems grąžintas vaikas, suderinę su savivaldybės administracija ir susitarę su asmeniu, pas kurį buvo laikinai apgyvendintas vaikas ir kuris izoliavosi savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose kartu su vaiku, vaiko izoliaciją likusį jo izoliacijos laikotarpį gali užtikrinti savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose kartu su asmeniu, pas kurį buvo laikinai apgyvendintas vaikas. Likusį izoliacijos laikotarpį vaiko atstovai pagal įstatymą, kuriems grąžintas vaikas, yra atsakingi už vaiko priežiūrą, vykdo kitas vaiko atstovų pagal įstatymą teises ir pareigas.

10. Pasibaigus izoliacijos terminui, vaiko atstovai pagal įstatymą privalo pasirūpinti vaiko paėmimu iš izoliacijos vietos, jei izoliacijai skirtose patalpose nebuvo kartu su vaiku, suderinę laiką su savivaldybės administracija. Pasibaigus izoliacijos terminui, jei vaikas nėra grąžintas jo atstovams pagal įstatymą, iki vaikui bus nustatyta globa (rūpyba), asmuo, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, jei izoliacijai skirtose patalpose nebuvo kartu su vaiku, informavęs Tarnybos teritorinį skyrių bei suderinęs laiką su savivaldybės administracija, pasirūpina vaiko paėmimu iš izoliacijos vietos.

11. Reaguodami į pranešimą apie galimą vaiko teisių pažeidimą, iki bus priimtas sprendimas dėl pranešimo nagrinėjimo, jei VTAPI 36 straipsnio 4 dalyje ir 36³ straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais pagrindais Tarnyba turi užtikrinti vaikui saugią aplinką (negali vaiko perduoti jo atstovams pagal įstatymą), Tarnyba arba jos įgaliotas teritorinis skyrius, esant vaiko izoliacijos poreikiui, kartu su vaiko atstovais pagal įstatymą, jeigu jie žinomi ir objektyviai gali priimti sprendimus (jų sveikatos būklė nėra sunki, neapsvaigę nuo psichoaktyviųjų medžiagų ar kt.) ir asmeniu, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, organizuoja vaiko izoliacijos vietos, vaiko priežiūros užtikrinimą asmens, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, gyvenamojoje vietoje, o jei dėl objektyvių aplinkybių nėra galimybės užtikrinti vaiko izoliacijos asmens, pas kurį laikinai apgyvendintas vaikas, gyvenamojoje vietoje, – savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose, o vaiko atstovai pagal įstatymą – vaiko registraciją dėl COVID-19 ligos ištyrimo. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą dėl objektyvių priežasčių (nežinoma jų buvimo vieta, jų sveikatos būklė yra sunki ar kt.) negali vaiko užregistruoti dėl COVID-19 ligos ištyrimo, tai atlieka Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius arba Tarnybos įgalioto teritorinio skyriaus įgaliotas asmuo.

12. Jeigu dėl objektyvių priežasčių, esant vaiko izoliacijos poreikiui, nėra galimybės izoliacijos vietos užtikrinti pas asmenis, pas kuriuos yra laikinai apgyvendintas vaikas, vaiką į savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtas patalpas palydi asmuo, pas kurį vaikas laikinai apgyvendintas, savivaldybės administracijos tam skirtu transportu. Tokiu atveju:

12.1. vaiko priežiūrą (būtinų paslaugų vaikui teikimą, saugumo užtikrinimą, palydėjimą į paslaugų teikimo vietą, vaiko užimtumą, maitinimą, kitų vaiko poreikių tenkinimą) savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose, jei kartu su vaiku nesizoluoja asmuo, pas kurį yra laikinai apgyvendintas vaikas, bendradarbiaudama su asmeniu, pas kurį yra laikinai apgyvendintas vaikas, ir vaiko atstovais pagal įstatymą, užtikrina savivaldybės administracija;

12.2. jeigu vaikas izoliacijos laikotarpiu, jam gyvenant savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose, perduodamas vaiko atstovams pagal įstatymą, vaiko izoliacija tęsiama arba organizuojama pagal Rekomendacijų 8–9 punktus. Jeigu vaiko izoliacijos laikotarpiu, atlikus vaiko situacijos vertinimą, nustatomas vaiko apsaugos poreikis ir, vadovaujantis VTAPI 36⁵ straipsniu, priimamas sprendimas paaimti vaiką iš vaiko atstovų pagal įstatymą, izoliacija tęsiama arba organizuojama atitinkamai pagal situaciją, vadovaujantis Rekomendacijų 6–7 punktuose pateiktomis rekomendacijomis;

12.3. Tarnyba gali priimti sprendimą dėl vaiko perdavimo ar grąžinimo atstovams pagal įstatymą arba dėl vaiko laikino apgyvendinimo arba inicijuoti vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymą izoliacijos laikotarpiu arba jam pasibaigus. Izoliacijos laikotarpiu vaiko atstovai pagal įstatymą, kuriems vaikas perduotas arba grąžintas, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.264 straipsnio 5 dalies 4–7 punktuose nurodytas asmuo gali sutikti užtikrinti izoliacijai tinkamą vietą arba kartu su vaiku izoliuotis savivaldybės administracijos paskirtoje izoliacijos vietoje;

12.4. pasibaigus izoliacijos terminui, tais atvejais, kai vaikas perduotas arba grąžintas vaiko atstovams pagal įstatymą ir vaiko atstovai pagal įstatymą nebuvo kartu su vaiku izoliacijos vietoje, vaiko atstovai pagal įstatymą privalo pasirūpinti vaiko paėmimu iš izoliacijos vietos, suderinę laiką su savivaldybės administracija.

13. Jeigu vaikas serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, jį prižiūri vaiko atstovai pagal įstatymą, bendradarbiaudami su šeimos gydytoju. Jei vaiko atstovu pagal įstatymą paskiriama šeimyna ar vaikų globos institucija, rekomenduojama vaikus apgyvendinti atskirose patalpose, skirtose vaikams, kurie serga COVID-19 liga, bet kuriems stacionarus gydymas nereikalingas, ir juos prižiūrėti darbuotojams, nekontaktuojantiems su kitais šeimynos ar vaikų globos institucijos gyventojais ar darbuotojais, siekiant užkirsti kelią COVID-19 ligos plitimui institucijoje.

IV SKYRIUS

VAIKŲ IZOLIACIJOS ORGANIZAVIMAS, NESANT DUOMENŲ APIE GALIMUS VAIKO TEISIŲ PAŽEIDIMUS

14. Jeigu duomenų apie galimus vaiko teisių pažeidimus nėra gauta, tačiau yra aplinkybių, patvirtinančių, kad vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga užsikrėtusiais asmenimis ir (ar) serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, ir (ar) vaikas vienas atvyksta į Lietuvos Respubliką iš COVID-19 ligos paveiktų teritorijų, vaiko izoliacija turi pasirūpinti vaiko atstovai pagal įstatymą.

15. Esant objektyvioms aplinkybėms (pvz., jei šeimos aplinkoje nėra finansinių galimybių užtikrinti izoliacijos vietą, šeimoje yra sergančių vyresnio amžiaus asmenų ir šeima neturi galimybės užtikrinti vaikui atskiros vietos izoliuotis, kad tai nekeltų grėsmės kitiems asmenims, atstovai pagal įstatymą nėra grįžę iš užsienio valstybės, paskirtas gydymas stacionare ar pan.), rekomenduojama vaiko faktinės gyvenamosios vietos savivaldybei vaiko atstovams pagal įstatymą sudaryti galimybę, iki vaikas grįš į faktinę gyvenamąją vietą ar Lietuvos Respubliką, kreiptis žodžiu ar raštu į vaiko faktinės gyvenamosios vietos savivaldybės administraciją dėl vaiko priežiūros paslaugų nustatymo ir (ar) izoliacijos vietos savivaldybės vaikų izoliacijai skirtose patalpose, savivaldybės administracijai užtikrinus suaugusių asmenų priežiūrą, suteikimo.

16. Vaiko atstovų pagal įstatymą prašymų dėl vaiko priežiūros paslaugų ir (ar) izoliacijos vietos savivaldybės vaikų izoliacijai skirtose patalpose suteikimo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką nustato savivaldybės administracijos. Rekomenduojama nustatyti vaiko atstovams pagal įstatymą pareigą pateikti, o savivaldybei surinkti visą informaciją apie vaiko poreikius, susijusius su jo sveikata, raida, ugdymu ir kitomis svarbiomis aplinkybėmis (pvz., vaiko negalia, alergija, kt.), siekiant užtikrinti tinkamas sąlygas vaikams savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose.

17. Jei vaikui izoliacijos vieta skiriama savivaldybės tam skirtoje patalpoje, vaiko pasitikimą ir palydėjimą į izoliacijai skirtas patalpas privalo užtikrinti vaiko atstovai pagal įstatymą arba jų nurodytas asmuo. Be to, vaiko atstovai pagal įstatymą turi vaiką užregistruoti prevenciškai ištirti dėl COVID-19 ligos ir užtikrinti vaiko palydėjimą į ištyrimo vietą.

18. Savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtoje patalpoje savivaldybė užtikrina vaikui saugią aplinką, o vaiko priežiūra ir jo kasdienių poreikių tenkinimu turi rūpintis vaiko atstovai pagal įstatymą kartu su savivaldybės administracijos paskirtu asmeniu, prižiūrinčiu vaiką (jei toks paskirtas). Rekomenduojama savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtoje patalpoje kartu su vaiku izoliuotis ir vaiko priežiūra rūpintis bent vienam iš vaiko atstovų pagal įstatymą arba kitam vaiko atstovų pagal įstatymą nurodytam asmeniui, susijusiam su vaiku

emociniais ryšiais. Jei dėl objektyvių priežasčių vaiko atstovas pagal įstatymą negali izoliuotis kartu su vaiku (pvz., turi rūpintis šeimoje esančiu vyresnio amžiaus sergančiu, neveiksniu asmeniu; neturi galimybės gauti nedarbingumą, vaiko atstovams pagal įstatymą skirtas gydymas stacionare, yra užsienyje ar pan.), savivaldybė kartu su vaiko atstovais pagal įstatymą sutaria dėl vaiko priežiūros ir jo saugumo užtikrinimo savivaldybės izoliacijai skirtose patalpose. Tokiu atveju savivaldybė gali užtikrinti, kad vaiką savivaldybės izoliacijai skirtoje vietoje prižiūrėtų personalas, tačiau vaiko atstovai pagal įstatymą turi rūpintis vaiko ugdymo procesu, specialiųjų poreikių tenkinimu ir pan.

19. Jei dėl objektyvių priežasčių vaiko atstovai pagal įstatymą, asmuo, paskirtas laikinai prižiūrėti vaiką, atstovų pagal įstatymą prašymu (jei toks paskirtas) ar su vaiku emociniais ryšiais susijęs suaugęs asmuo negali palydėti vaiko, kuris vienas (dėl brandos, amžiaus (iki 6 metų ir kartu su vaiku nevyksta nė vienas vyresnis kaip 14 metų asmuo, pagal savo brandą pajėgus esamoje situacijoje pasirūpinti jaunesniu) ar turimų specialiųjų poreikių, raidos sutrikimų, negalios ar fizinės būklės, ar pan.), be lydinčio asmens, negali vykti į savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtą patalpą, vaiko atstovai pagal įstatymą apie tai turi informuoti savivaldybę. Savivaldybė nedelsdama, ne vėliau kaip prieš 1 darbo dieną (ne vėliau kaip iki 15 val. (jei vaiko lydėjimą užtrinti būtina švenčių ar nedarbo dieną arba kitą darbo dieną iki 12 val.), raštu turi kreiptis į Tarnybos įgaliotą teritorinį skyrių pagal vaiko izoliacijos vietą dėl vaiko lydėjimo savivaldybės administracijos skirtu transportu į savivaldybės izoliacijai skirtą vietą poreikio, nurodydama vietos, iš kur vaikas bus paimtas vežti į izoliacijos vietą, adresą, datą ir laiką, vaiko vardą ir pavardę, amžių, informuodama apie vaiko specialiuosius poreikius, automobilio kėdutės vaikui poreikį, taip pat nurodydama savivaldybės administracijos skirto transporto vaikui nuvežti į izoliacijos vietą vairuotojo bei asmens, organizuojančio vaiko nuvežimo procedūras, telefonų numerius.

20. Vaiką palydėjus į savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtą patalpą, savivaldybės administracija apie tai raštu arba elektroninio ryšio priemonėmis informuoja vaiko atstovus pagal įstatymą, nurodydami vaiko pristatymo į izoliacijos vietą laiką ir adresą, kontaktinį asmenį izoliacijos vietoje, su kuriuo vaiko atstovai pagal įstatymą turi toliau bendrauti dėl vaiko.

21. Pasibaigus izoliacijos terminui, jei vaiko atstovai pagal įstatymą nebuvo kartu su vaiku savivaldybės vaikų izoliacijai skirtoje patalpoje, vaiko atstovai pagal įstatymą privalo pasirūpinti vaiko paėmimu iš savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtų patalpų, suderinę laiką su savivaldybės administracija.

22. Jeigu COVID-19 liga suserga vaiko atstovai pagal įstatymą ir juos būtina gydyti stacionare arba jei besigydydami namuose dėl sveikatos būklės jie negali užtikrinti visų vaiko poreikių, rekomenduojama savivaldybių administracijoms informuoti vaiko atstovus pagal įstatymą apie galimybę kreiptis į savivaldybės administraciją dėl vaiko laikinosios priežiūros vaiko tėvų ar

kitų atstovų pagal įstatymą prašymu, vadovaujantis Vaiko laikinosios priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. A1-794 „Dėl Vaiko laikinosios priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, III skyriaus nuostatomis. Pagal nurodyto aprašo nuostatas, vaiko atstovai pagal įstatymą turi teisę kreiptis į savivaldybės administraciją dėl vaiko laikinosios priežiūros vaiko tėvų ar kitų jo atstovų pagal įstatymą prašymu nustatymo. Vaiką jį laikinai prižiūrinčiam asmeniui perduoda patys vaiko atstovai pagal įstatymą, o jei tokios galimybės nėra (pvz., vaiko atstovai pagal įstatymą skubiai išvežami į gydymo stacionarą), vaiką turi pasiimti vaiko atstovų pagal įstatymą prašymu vaiką laikinai prižiūrintis asmuo. Vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas įgyvendina vaiko tėvai, vaiką įvaikinus, – įtėviai, nustačius globą ar rūpybą, – globėjai ar rūpintojai, kurie kartu su vaiką laikinai prižiūrinčiu asmeniu atsakingi už:

22.1. vaiko tinkamą izoliaciją, priežiūrą, jei vaikui turi būti taikoma izoliacija;

22.2. vaiko registraciją dėl prevencinio COVID-19 infekcijos ištyrimo, jei vaikas turėjo kontaktą su COVID-19 liga sergančiu asmeniu;

22.3. vaiko priežiūrą, paskirto gydymo taikymą, bendraujant ir bendradarbiaujant su šeimos gydytoju, jei vaikas taip pat serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas.

23. Jei vaiko atstovai pagal įstatymą neranda asmens, galinčio laikinai prižiūrėti vaiką, savivaldybių administracijoms siūloma atstovams pagal įstatymą sudaryti galimybę kreiptis į savivaldybės administraciją savivaldybės nustatyta tvarka ir terminais dėl vaiko priežiūros savivaldybės vaikų izoliacijai skirtose ar kitose patalpose (pvz., krizių centre) suteikimo, kol vaiko atstovai pagal įstatymą galės pasirūpinti vaiko izoliacijos vieta ir (ar) priežiūra.

24. Savivaldybei skyrus vaiko priežiūrą savivaldybės izoliacijos patalpose, vaiko priežiūrą (būtinų paslaugų vaikui teikimą, saugumo užtikrinimą, palydėjimą į paslaugų teikimo vietą, į prevencinio COVID-19 infekcijos ištyrimo vietą, vaiko užimtumą, maitinimą, kitų vaiko poreikių tenkinimą) savivaldybės administracijos paskirtoje izoliacijos vietoje, bendradarbiaudama su vaiko atstovais pagal įstatymą, užtikrina savivaldybės administracija.

25. Vaiko atstovai pagal įstatymą, galintys grįžti į savo gyvenamąją vietą, jei tuo metu vaikas yra savivaldybės administracijos izoliacijai skirtoje patalpoje ar kitoje patalpoje, kuriose užtikrintos vaiko priežiūros paslaugos, privalo pasirūpinti vaiko paėmimu iš šių patalpų, suderinę laiką su savivaldybės administracija.

26. Jeigu COVID-19 liga suserga vaiko atstovai pagal įstatymą, juos būtina gydyti stacionare ir dėl savo sveikatos būklės jie negali atstovauti vaikui, Tarnybos įgaliotas teritorinis skyrius vertina, ar vaikas yra likęs be tėvų globos. Iki vaikui bus paskirtas atstovas pagal įstatymą,

Tarnyba turi pasirūpinti vaiko teisių ir geriausių interesų užtikrinimu, vykdyti veiksmus, numatytus Rekomendacijų III skyriuje.

27. Jeigu vaikas taip pat serga COVID-19 liga, bet stacionarus gydymas jam nereikalingas, juo rūpinasi vaiko atstovai pagal įstatymą. Jeigu vaiko atstovai pagal įstatymą, paskyrus jiems stacionarų gydymą, rūpintis vaiku negali ir vaikui:

27.1. nustatoma vaiko laikinoji priežiūra vaiko tėvų ar kitų vaiko atstovų pagal įstatymą prašymu, – vaiku rūpinasi vaiką laikinai prižiūrintis asmuo, bendradarbiaudamas su šeimos gydytoju;

27.2. iki vaikui bus nustatyta globa (rūpyba), – vaiko teises ir geriausius interesus užtikrina Tarnyba ar jos įgaliotas teritorinis skyrius, bendradarbiaudamas su šeimos gydytoju;

27.3. nustatoma laikina globa (rūpyba), – vaiku rūpinasi paskirtas vaiko globėjas (rūpintojas), bendradarbiaudamas su šeimos gydytoju.

28. Jei vaiko atstovu pagal įstatymą paskiriama šeimyna ar vaikų globos institucija, rekomenduojama vaikus apgyvendinti atskirose patalpose, skirtose vaikams, kurie serga COVID-19 liga, bet kuriems stacionarus gydymas nereikalingas, ir juos prižiūrėti darbuotojams, nekontaktuojantiems su kitais šeimynos ar vaikų globos institucijos gyventojais ar darbuotojais, siekiant užkirsti kelią COVID-19 ligos plitimui institucijoje.

V SKYRIUS

REKOMENDACIJOS DĖL SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACIJŲ VAIKŲ IZOLIACIJAI SKIRTŲ PATALPŲ

29. Svarbu užtikrinti, kad savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtos patalpos atitiktų pagrindinius vaiko poreikius pagal vaiko raidos ypatumus ir specifinius poreikius (pvz., kylančius dėl vaiko sveikatos būklės, negalios, kt.). Vaikai neturi būti paliekami vieni savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose, be suaugusių asmenų priežiūros. Tokią priežiūrą visą parą turi užtikrinti vaiko atstovai pagal įstatymą, asmuo laikinai prižiūrintis vaiką (jei toks skirtas) kartu su savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose dirbančiais savivaldybės darbuotojais arba izoliacijai skirtose patalpose dirbantys savivaldybės darbuotojai, jei vaikas vienas apgyvendinamas izoliacijos patalpose.

30. Svarbu užtikrinti, kad į savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtas patalpas, kuriose taikoma izoliacija vaikams, negalėtų patekti pašaliniai asmenys, o jei patalpos naudojamos ir suaugusiųjų asmenų izoliacijai, vaikų priežiūrą, nepaisant jų amžiaus, visais atvejais turi užtikrinti vaiko atstovai pagal įstatymą arba savivaldybės Rekomendacijų 29 punkte nurodyti darbuotojai.

31. Vaiko saugumas savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose turi būti laikomas aukščiausiu prioritetu. Su vaikais dirbantys Rekomendacijų 29 punkte nurodyti asmenys taip pat turi atitikti VTAPI 30 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

32. Savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose svarbu sudaryti sąlygas vaikams nuotoliniu būdu dalyvauti ugdymo procese, užsiimti popamokine / laisvalaikio veikla, atitinkančia vaiko poreikius. Šių sąlygų suteikimas aptariamas ir užtikrinamas kartu su vaiko atstovais pagal įstatymą.

33. Savivaldybės administracijos vaikų izoliacijai skirtose patalpose būtina užtikrinti sąlygas, kurios atitiktų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir (ar) Operacijų vadovo parengtus reikalavimus, susijusius su COVID-19 prevencija.

34. Nesant požymių, rodančių, kad vaikas galimai serga COVID-19 liga, ar informacijos, kad vaikas bendravo su asmeniu, sergančiu COVID-19 liga, ar jo artimoje aplinkoje yra / buvo sergančių COVID-19 liga ar su sergančiais COVID-19 liga asmenimis bendravusių asmenų, ar informacijos, kad vaikas arba jo atstovai pagal įstatymą ar kiti kartu gyvenantys asmenys yra grįžę iš COVID-19 paveiktų teritorijų, pagrindo vaikui atlikti prevencinį COVID-19 tyrimą ir (ar) vykti į gydymo įstaigą ar vaiką apgyvendinti savivaldybės izoliacijai skirtoje patalpoje nėra.
